Haarlem
GEMEENTEBLAD
Officiële uitgave van gemeente Haarlem.
Nr. 100916
22 juli
2016

Heropening deel Begraafpark Kleverlaan

Onderwerp: 160331 Heropenen deel begraafpark Kleverlaan
BBV nr: 2016/158636

1. Inleiding

Het begraafpark Kleverlaan is sinds 1999 een rijksmonument. Die beschermde status heeft de plek niet zonder slag of stoot gekregen. Het begraafpark, dat in 1832 in gebruik is genomen, raakte steeds meer buiten gebruik door veranderende uitvaartwensen. Het gebied had bovendien veel potentie als ontwikkellocatie. Er werden plannen gemaakt voor een nieuwe bestemming. Een recreatiegebied en woning- en kantoorbouw behoorden tot de mogelijkheden. In 1969 is het oudste, zuidoostelijke deel van het begraafpark zoals getekend in bijlage A door het college gesloten verklaard. Op andere delen van het begraafpark mochten alleen nog bijzettingen worden gedaan. Zo zou de het begraafpark langzaam buiten gebruik raken. Die andere bestemming heeft het begraafpark nooit gekregen[1], maar het oudste gedeelte bleef in tegenstelling tot de rest van het begraafpark gesloten. Voortschrijdend inzicht maakt echter duidelijk dat juist het gebruik van een begraafplaats zorgt voor de beste bescherming van het rijksmonument. Naast een betere bescherming kan door de heropening van het oudste gedeelte ook een nieuw product worden aangeboden: historisch begraven. In het raadstuk 'Differentiëren Tarieven gemeentelijke begraafplaatsen (BVB nr: 2015/357235)' is besloten dat voor dit gedeelte een hoger tarief wordt gehanteerd.

2. Besluitpunten college

1. De sluiting van het zuidoostelijke gedeelte van begraafpark Kleverlaan ongedaan te maken.
2. Ingevolge artikel 19 van de beheersverordening begraafplaatsen stelt het college nadere regels vast zoals genoemd in bijlage B.

3. Beoogd resultaat

Een beter beheerd en beschermd rijksmonument met een betere beeldkwaliteit dat inspeelt op de wensen van consumenten en bezoekers van het begraafpark.

4. Argumenten

Het heropenen zorgt voor een verbetering van de beeldkwaliteit van het rijksmonument.

Het uitgeven van nieuwe graven met ook nieuwe grafbedekking ziet de Rijksdienst voor Erfgoed en Cultuur niet als een aantasting van het ontwerp, maar juist als een kans om de instandhouding van een monument te waarborgen. Passende gedenktekens maken, volgens de Rijksdienst, het beeld van het begraafpark alleen maar completer.

Het heropenen speelt in op de wensen van de consument.
Veel bezoekers van het begraafpark zijn het meest geïnteresseerd in het oudste gedeelte. Veel van hen zouden ook juist hier begraven willen worden. De Kleverlaan is een van de oudste begraafplaatsen in de regio. Dat zorgt voor een *uniqueselling point* dat beter benut zou moeten worden. Door het speciale karakter van dit gedeelte van het begraafpark wordt een hoger tarief gehanteerd.

Op dit moment draagt de gemeente al de verantwoordelijkheid voor het onderhouden van het rijksmonument.

De gemeente, de eigenaar van het begraafpark, is verantwoordelijk voor het beheer van het rijksmonument. Dit beheer is intensief en kostbaar door de beschermde aanleg van het groen. Vaak is de gedachte dat wanneer een monument niet gebruikt wordt dit zorgt voor minder beheerkosten. Het tegendeel blijkt meestal waar.

Het heropenen zorgt voor extra bezoekers.

1) De wet schreef tot 2010 voor dat graven na sluiting van een begraafplaats dertig jaar onaangeroerd moeten blijven. Na nog twintig jaar kon de begraafplaats zijn bestemming als begraafplaats verliezen. Ook zijn veel graven met eeuwige rechten uitgegeven. Tegelijkertijd werd de financiële druk op het begraafpark steeds groter door de inkomstenderving. In mei 1994 werd daarom door de gemeenteraad besloten dat slechts een op een klein deel van de het begraafpark nieuwe graven mochten worden uitgegeven. Op de andere delen mochten zelfs geen bijzettingen meer worden gedaan. Dit kwam op verzet te staan van nabestaanden. Na een jaar werden hun bezwaren toegekend wat ervoor zorgde dat de financiële problemen op een andere manier moesten worden opgelost. In 1997 werd de sluiting van het begraafpark ongedaan gemaakt.

Het nu nog gesloten gedeelte is al toegankelijk voor bezoekers, maar door het heropenen van het zullen meer Haarlemmers het begraafpark bezoeken. Zulke bezoeken leiden niet alleen tot een beter besef van het erfgoed van Haarlem, maar zijn naar verwachting ook van invloed op uitvaartwensen.

Nadere regels ten aanzien van grafbedekking.

Begraafpark Kleverlaan is een rijksmonument. Dit betekent dat de het begraafpark een beschermde status heeft. Om de cultuur-historische waarde van het begraafpark te bewaken moet aan bepaalde gestelde voorwaarden voldaan worden voordat daar een vergunning voor een grafbedekking wordt afgegeven. Artikel 19 van de beheersverordening begraafplaatsen (2013/442344) biedt de mogelijkheid om nadere regels vast te stellen (zie bijlage B).

5. Risico's en kanttekeningen
Geen extra investering nodig.

Meer bezoekers en het meer benadrukken van de plek kan leiden tot meer aandacht voor de conditie van bepaalde graftekens. De gemeente kan daarom vaker worden aangesproken op haar verantwoordelijkheid. In de komende jaren is een klein budget vrijgemaakt om het graftekens herstellen en in stand te houden. Door slim om te gaan met bestaande subsidieregelingen kan dit budget groter worden. Het budget voor beheerkosten voor dit gedeelte is in de komende jaren voldoende.

Genoeg ruimte voor nieuwe graven.

Op het te heropenen deel van het begraafpark is ruimte voor het uitgeven van nieuwe graven. Er hoeven geen graven te worden geruimd om nieuwe huurgraven uit te geven. De bescherming van bestaande graven met een cultuur-historische waarde is voldoende geborgd in de beheersverordening begraafplaatsen.

6. Uitvoering
Na het nemen van dit besluit kunnen nieuwe graven worden uitgegeven. In 'De week van de begraafplaats' kan het gedeelte worden heropend.

7. Bijlagen
Bijlage A Kaart van begraafpark Kleverlaan met daarop het nu gesloten gedeelte
Bijlage B nadere regels artikel 19 beheersverordening begraafplaatsen

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris

de burgemeester

Haarlem

Bijlage A: Kaart van begraafpark Kleverlaan met daarop het nu gesloten gedeelte (kaart wordt nog mooi vormgegeven)

Het geel gekleurde gedeelte geeft het nu gesloten gedeelte weer.

Bijlage B: nadere regels artikel 19 beheersverordening begraafplaatsen

Begraafplaats Kleverlaan is een rijksmonument. Dit betekent dat de begraafplaats een beschermde status heeft. Om de cultuur-historische waarde van de begraafplaats te bewaken moet aan bepaalde gestelde voorwaarden voldaan worden voordat daar een vergunning voor een grafbedekking wordt afgegeven.

Beheersverordening begraafplaatsen
In artikel 19 (Vergunning grafbedekking) van de *beheersverordening begraafplaatsen* (2013/442344) staat omschreven waaraan een vergunning en een grafbedekking moet voldoen.

In Artikel 19 van de beheersverordening begraafplaatsen is bepaald dat:

1. Voor het hebben van een grafbedekking is een schriftelijke vergunning nodig van het college.
2. De rechthebbende van een particulier graf vraagt de vergunning voor het hebben van een grafbedekking aan.
3. Het college kan nadere regels vaststellen omtrent de wijze van aanvragen van de vergunning, de aard en de afmetingen van de grafbedekking en de wijze van aanbrengen.
4. Het college kan de vergunning weigeren indien:
   a. niet voldaan wordt aan de vastgestelde nadere regels, genoemd in het derde lid;
   b. de grafbedekking afbreuk doet aan het aanzien van de begraafplaats;
   c. de constructie van de grafbedekking ondeugdelijk is.

Nadere regels conform artikel 19.3 beheersverordeing begraafplaatsen
Conform artikel 19.3 beheersverordening begraafplaatsen gelden de volgende nadere regels voor het op de kaart aangegeven gedeelte van de begraafplaats Kleverlaan:

° De toe te passen natuursteensoort dient aan te sluiten op de bestaande gedenktekens. In beginsel is dit een hardstenen grafdekking of betreffende de kleuruitmonstering een gelijkwaardige natuursteensoort.
° Het natuurstenen oppervlak (hardsteen of gelijkwaardig) dient niet gepolijst te worden.
° Hiervoor dient eveneens aansluiting gezocht te worden bij de bestaande gedenktekens. Deze zijn in de meeste gevallen geschuurd, gefrijnd of gebouchardeerd. Een glimmend oppervlak is niet toegestaan.

Vergunningen voor nieuwe grafbedekking
Voor het aanbrengen of wijzigen van een grafbedekking is conform aangehaalde beheersverordening een vergunning nodig. Dit kan op de gebruikelijke wijze via de steenhouwer.